

TÉMA IN

in.ihned.cz/tema

FOTO: CZECH TOURISM

Milovníci historie možná lehce ohnou nos, ale pro většinu turistů je zajímavější pátrat po tom, která pohádka se na zámku či hradu natáčela, než která panovnická větev dostavěla hlásku a opravila padací most. Zkuste si malý test: Od konce čtrnáctého století stojí jedenáct kilometrů od Rakovníka hrad Krakovec. Na jeho správě a opravách se podílel Jindřich Lefl z Lažan. Znáte ho? Tentýž hrad také pomáhal opravovat Vilém Brtník z Brtníku, který vychovával dceru Leontýnku a rád si přihnul z velké lahve francovky Alpy. Znáte ho? Viléma už asi ano, ze slavné filmové pohádky *Ať žijí duchové*, která se právě na Krakovci natáčela.

Ještě jedna kontrolní otázka k témuž hradu: Věděli jste, že hrad sloužil k tomu, aby odtud Jan Hus psal listy svým přátelům, a sepsal zde i svou poslední vůli? Mnohem známější je mezi lidmi fakt, že majitel samoobsluhy v podhradí Jouza chtěl v chátrající věži pěstovat žampiony. Jeho švagrová Pilátová, přezdívaná „Černá kronika“, ho za to na schůzi v refrénu písničky chválila:

*Zlatá slova, zrak mi plane,
to je švagře zlatý důl.
Žampióny nadívané,
máslo, žlutky a pak sůl...*

Až na Krakovec dorazíte, možná se vám v hlavě přehraje ještě jeden výjev. Radoslav Brzobohatý v upnutém koženém kabátku a urousanými dlouhými vlasy tu jako vládce Mrakomor šermuje s Jurajem Ďurdiakem coby princem Velenem. Vybíhají po schodišti vysoko na zeď hradu, aby se vzápětí utkali na nádvoří. Mrakomor zády ke zdi nestihne odvrátit Velenův výpad, ten ho kordem připíchne ke zdi a z Mrakomora vytéká proud vody. Pohádka *Princ a Večernice* se tu natáčela jen dva roky po komedii *Ať žijí duchové*.

Je zajímavé přímo na místě pozorovat, jak se jedno místo dá využít ve dvou různých pohádkách, veselé i napínavé. V komedii byl Krakovec dozdoben například novou střechou na hlavní věži, v boji prince Veleny o ruku Večernice filmaři naopak využili syrového charakteru zříceniny.

Při prohlídkách hradů a zámků si zkuste vybavit, jak vypadaly právě na televizní obrazovce. Možná si povšimnete, jak často ve filmech vlají z oken i balkonů různé vlajky a fábory a že leckdy bývají v pohádce ve zdi zavřená dřevěná vrata tam, kde ve skutečnosti nejsou. Je to totiž ten nejjednodušší způsob, jak se při natáčení vypořádat s nevhodnými moderními úpravami hradu. Vlajkami se dobře zakrývají hromosvody na zdi, falešná vrata dokáží skrýt elektrické rozvaděče.

Králem (psát v souvislosti s hrady a zámky o „mistrovi“ se tu jaksí nehodí) filmových proměn byl při natáčení pohádek kameraman Vladimír Novotný, který od šedesátých do osmdesátých let připravoval nejrůznější originální triky. Elegantly se například vypořádal s tím, jak do opravy Brtníku, tedy Krakovce, zapojit v jednom záběru děti i trpaslíky.

Využil jednoduše perspektivy. Děti postavil blíž ke kameře na vyvýšený terén. K nim zároveň umístil skutečné rekvizity: necky s maltou, kolečka, zednické lžíce. Mnohem dál od kamery a o něco níž hráli dospělí her-